

ChatGPT in de Journalistiek

Schrijven journalisten beter en sneller met AI?

JEROEN SCHREURS

LECTOR TAAL BIJ JOURNALISTIEK EN COMMUNICATIE

PXL RESEARCH

ChatGPT in welke context?

Student geeft
bullet points in,
notitiestijl

Enkel eigen feiten

Van notities naar
400 woorden in
halve minuut

Eindredactie
blijft belangrijk

Reportage ter plekke,
sfeerverslag

- Analyse/duiding
belangrijk? Geen ChatGPT

© Sven Dillen

Openingsweekend Winterland goed voor 30.000 bezoekers, ondanks regenweer

Hasselt - Afgelopen weekend is op het Kolonel Dusartplein in Hasselt voor de vijftiende keer Winterland van start gegaan. Zo'n 30.000 mensen kwamen een kijkje nemen tussen de regenbuien door.

Dag van de Jeugdbeweging

Spek en ei, shotjes en veel regen: Limburgse jongeren komen vroeg samen op Dag van de Jeugdbeweging

Tongeren/Hasselt/Oudsbergen - Het is vandaag dag van de jeugdbeweging, en dat werd op heel wat plaatsen in Limburg al vroeg op de dag gevierd met een stevig ontbijt vergezeld van wat pintjes en shotjes. Al moesten de jongeren wel dekking zoeken voor de regen.

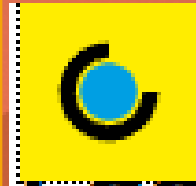
Laatste groet in dancing: stichter Het Karrewiel krijgt nog een keer honderden mensen op dansvloer

Hoeselt - Meer dan duizend mensen hebben donderdagavond in Hoeselt een laatste groet gebracht aan Willy Jamaers. Op vraag van Willy gebeurde dat in zijn dancing Het Karrewiel.

Fred Peeters

Donderdag 16 november 2023 om 21:01

Geen bier, geen luide beats, maar toch honderden mensen op de dansvloer. Velen voelden zich nostalgisch. Linda Schoefs uit Beverst denkt met plezier terug aan 1979, toen de dancing de deuren opende. "Dat was jarenlang echt *the place to be* voor de jeugd van Hoeselt en omstreken", zegt ze. "Ik ben er zeker van, Willy gaat ze nu daarboven laten dansen."

GVA

Binnenkijken in het Japanse vintageparadijs Black Market Antiques: "Ook Antwerpen geraakt stilaan in de ban van Japan"

Vier jaar geleden keek men er amper naar om, maar vandaag is vintage en antiek uit Japan populairder dan ooit. Dat bevestigen Agata Czaplinska (40) en Tom Vanhaverbeke (49) van Black Market Antiques. Vanuit hun showroom in Deurne vertrekken maandelijks duizenden Japanse vintagestukken naar alle uithoeken van de wereld. "Wellicht zijn we de grootste van het land."

Ellen Bogaert

Zaterdag 18 november 2023 om 15:30

Hoe kan ChatGPT helpen?

- ▶ Als tekst-tool (en dus niet: opzoeken, feiten verzamelen)
- ▶ Sneller én kwalitatiever basisteksten schrijven

Onderzoek lente 2024

13 studenten 2de bachelor

Verslag van event, met
duidelijke briefing

50% schrijft met ChatGPT,
50% zonder

Inleveren wanneer
student voelt: klaar

AI Leap Day – PXL
Business

Rollen omdraaien bij
event 2

Power Of Music: AI in
muziekindustrie

Opzet

▶ Per artikel: proeflezers beoordelen

- ▶ Herkenbaar ChatGPT?
- ▶ Algemene leeservaring?
- ▶ Spelling en grammatica
- ▶ Creatief taalgebruik
- ▶ ...

Vraag 6a

Is dit artikel met ChatGPT geschreven?

1 = heel zeker ChatGPT
2 = ik ben niet zeker, maar ik neig naar ChatGPT
3 = geen idee
4 = ik ben niet zeker, maar ik neig naar zonder ChatGPT
5 = heel zeker zonder ChatGPT

Geschreven met ChatGPT

1 5

Vraag 6b

OPTIONEEL:
Zijn er specifieke zinnen, woorden, passages... die u voor IS DIT ARTIKEL MET CHATGPT GESCHREVEN zijn opgevallen en die uw keuze hierboven hebben beïnvloed?

Studenten?

- ▶ Oefensessie voor project
 - ▶ Zelfde opzet als onderzoek, maar met willekeurig event. We verbeteren samen.
- ▶ Tijdsmeting
- ▶ Enquête nadien
 - ▶ Wat werkt makkelijker? Voorkeur?

Conclusies

- ▶ **Geschreven met of zonder?**
 - ▶ Heel moeilijk in te schatten bij teksten mét.
 - ▶ Iets makkelijker bij teksten zonder.
 - ▶ Maar! Vaak negatieve verklaring: “te veel menselijke fouten.”
 - ▶ Bij AI Leap Day: 12 op 13 teksten krijgen scores van 1 t.e.m. 5.

	Is deze tekst geschreven met ChatGPT?	Score op algemene leeservaring
AI Leap Day		
Teksten mét ChatGPT	3,0	3,0
Teksten zonder ChatGPT	3,3	2,9
Power of Music		
Teksten mét ChatGPT	3,0	3,1
Teksten zonder ChatGPT	3,5	3,0
	1 = heel zeker ChatGPT	1 = storende tekst
	3 = geen idee	3 = gemiddeld
	5 = heel zeker zonder ChatGPT	5 = vlot en prettig leesbaar

Conclusies

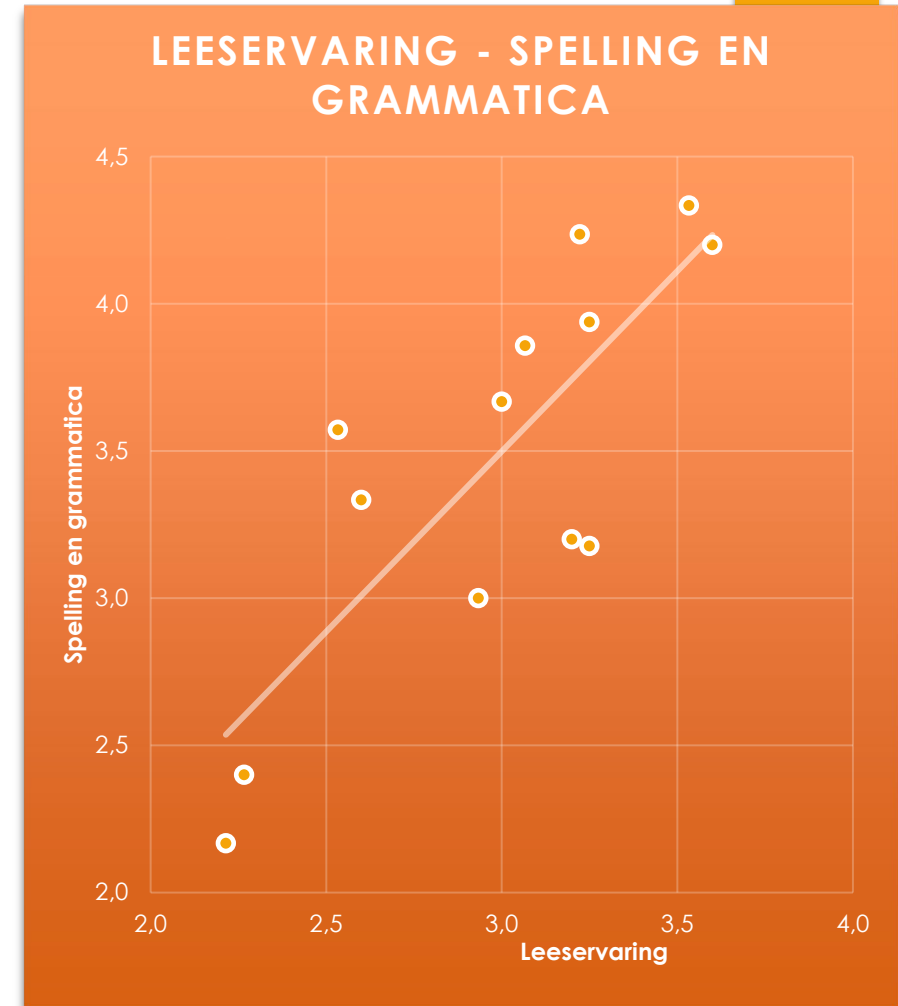
- ▶ **Met ChatGPT: hogere leeservaring dan zonder ChatGPT**
 - ▶ Verschil: verwaarloosbaar
- ▶ Correlatie leeservaring – geschreven met ChatGPT? Onbestaande (-0,06)
- ▶ Tekst 1L: meeste zeker 'ChatGPT', 2de plaats 'leeservaring'
- ▶ Teksten 2B en 2F: meest zeker 'geschreven door mens', onderaan 'leeservaring'

	Is deze tekst geschreven met ChatGPT?	Score op algemene leeservaring
AI Leap Day		
Teksten mét ChatGPT	3,0	3,0
Teksten zonder ChatGPT	3,3	2,9
Power of Music		
Teksten mét ChatGPT	3,0	3,1
Teksten zonder ChatGPT	3,5	3,0
	1 = heel zeker ChatGPT	1 = storende tekst
	3 = geen idee	3 = gemiddeld
	5 = heel zeker zonder ChatGPT	5 = vlot en prettig leesbaar

Conclusies

- ▶ Erg grote correlatie tussen 'algemene leeservaring' en 'spelling en grammatica' (0,8)
- ▶ En daar helpt ChatGPT uiteraard goed bij
- ▶ Ook grote correlatie tussen 'algemene leeservaring' en 'creatief taalgebruik' (0,6)

Vergelijking per student

- ▶ Elke student schreef tekst met en zonder
- ▶ Ook vergelijking per student mogelijk
- ▶ De tijdswinst wanneer studenten ChatGPT gebruiken is duidelijk

	Schrijftijd met ChatGPT	Schrijftijd zonder ChatGPT
Gemiddelde:	37,5	46,75
Tijdswinst:	20%	

Conclusies

- ▶ **Omgekeerde correlatie tussen waardering per student en gebruik ChatGPT (-0,51):**
 - ▶ Hoe hoger de algemene waardering voor een student, hoe meer kans dat hij beter scoorde zónder ChatGPT
 - ▶ Indicator dat vooral de minder goede schrijvers baat hebben bij ChatGPT.

	Gemiddelde leeservaring over 2 teksten	Welke tekst was beter?
Student 12	3,7	-0,2
Student 8	3,6	-0,8
Student 4	3,4	-0,4
Student 3	3,2	-0,1
Student 2	3,2	0,2
Student 6	3,1	1,1
Student 10	3,0	0,2
Student 1	3,0	-0,4
Student 5	3,0	0,2
Student 9	2,9	0,7
Student 13	2,5	0,4
Student 11	2,4	1,1
Student 7	2,3	-0,2
		Zonder ChatGPT
		Met ChatGPT

Juiste inschatting journalisten

AI LEAP DAY	Journalist 1 (13/3)	Journalist 2 (15/3)	sterk meningsverschil?
1A	1	5	4
1B	3	/	/
1C	4	5	1
1D	2	4	2
1E	1	/	/
1F	4	5	1
1G	1	5	4
1H	1	2	1
1I	4	2	2
1J	3	5	2
1K	1	1	0
1L	2	1	1
1M	4	5	1
	9 op 13	9 op 11	5 op 11

Power of Music	Journalist 1
2A	1
2B	4
2C	4
2D	2
2E	4
2F	4
2G	/
2H	3
2I	4
2J	5
2K	3
2L	/
2M	5
	6 op 11

De mening van studenten

Significante tijdswinst

Vooraf: creëren structuur en bedenken titels

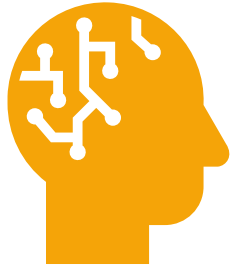
Creativiteit

Meningen verdeeld

“AI is minder creatief”

“Ik put inspiratie uit de suggesties”

De mening van studenten

Persoonlijke ontwikkeling

Meningen verdeeld

“Verrijking schrijfvaardigheid en woordenschat”

“AI maakt me lui”

Eigen tekst?

Waar is persoonlijke connectie met de tekst?

Missen gevoel van eigenaarschap

“Onbevredigend”

De mening van studenten (volgens ChatGPT)

- ▶ In algemene zin wordt ChatGPT gezien als een nuttig hulpmiddel dat,
- ▶ mits correct gebruikt en geïntegreerd,
- ▶ kan bijdragen aan de productiviteit en kwaliteit van het schrijven,
- ▶ maar het vervangt niet de unieke menselijke aspecten van creativiteit en persoonlijke stijl.

DISCUSSIE

Discussie

- ▶ **Wat vinden jullie van deze resultaten?**

Discussie

- ▶ **Moet een lezer weten dat ChatGPT als schrijftool is gebruikt?**
- ▶ **AI Act: Verplichting om te melden dat tekst met als doel het publiek te informeren over zaken van publiek belang kunstmatig is gegenereerd of gemanipuleerd.**
- ▶ **Uitzondering: inhoud heeft een menselijk beoordelingsproces ondergaan en valt onder redactionele verantwoordelijkheid. (!)**

Discussie

- ▶ **Besteden we binnen 10 jaar nog aandacht aan spelling?**

Discussie

- ▶ **Wat zou een goed vervolgebperiment zijn?**